

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre . . . . . 4 Korona
Fél évre . . . . . 2 Korona
Negyed évre . . . . . 1 Korona

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Ignác nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények,
előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadó-
hivatal jutányos ár mellett közöl.

Elmélkedés

az iskolai szünidők után.

Megnyiták a Múzsák termei, hogy helyet nyujtsanak a tanuló-ifjuságnak.

Tíz havi szorgalmi idő várakozik a tanulókra.

Elég idő arra, hogy ne csak nagyot nőjön testileg, de szívből-lélekből is nemesedjék az arany fiatalság.

Technikai akadályok gátolták az iskolák kellő időben való megnyitását, de hiszen a pár napi késés nem jelent hátramaradást, ellenkezőleg kettőzített szorgalomra sarkantyuzza a helyesen gondolkozó iskolás sereget.

Modern, s a várakozást teljesen kielégítő új iskola fogadja bő kebelébe egy jelentékeny részét a tanuló-ifjuságnak.

Kár, hogy a másik iskola még mindig a jámbor óhajok világába tartozik, no — de erre is elmondhatjuk: a mi halad, el nem marad.

Némelyek abbéli óhajuknak adtak kifejezést, hogy ha a község nagyobb energiával lát a dologhoz, hát bizony már e szorgalmi évben megnyitható lett volna a fiú-iskola is.

E nézetet azonban teljesen nem osztjuk, mert hiszen az építő-bizottság folyton aktivitásban volt, gyűlésezett szakadatlanul és vád csak akkor érhetné, ha működésének akadálya nem az a felsőbb hatalom lett volna, melyet ministeriumnak nevezünk.

Sajnáljuk, hogy nem sikerült a fiú-osztályt felemelni, de különben is oly épület létesítésénél — minő egy 8 tanteremből álló iskola, — mely évszázadokra hat ki, egy-két év nem numerál, a kívánalmaknak megfelelőleg oldassék meg az építkezés kérdése.

De nemcsak az építkezés kérdése jutott zátonyra, a tanerők alkalmazása is késedelmet szenved, nem volt ideje az államnak a rendes tanerők kinevezésére, s itt is a foltozás olcsó műveletével találkozunk, a mennyiben két osztályt, akként szupleáltak, hogy

két ügybuzgó tanítónő díjtalanul vállalkozott újévig a megnyitott új osztályok vezetésére.

A midőn a tanügyről elmélkedünk, nem mellőzhetünk egy örvendétes jelenséget, mely abban nyilvánul, hogy a magasabb iskolákat mind sürribben keresik fel községünk szülőttei.

Mig néhány évre visszamenőleg csak irmagul láttunk egy-egy a vidéki iskolákból előkerült tanulót, addig ma elég szép számmal vannak községünkben a felsőbb és szakiskolák látogatói.

Van theologus, joghallgató, gymnazista, tanítóképzői növendék, realista, fémipari tanuló, kisebb gazdasági iskola-látogató. naponkint tizen járnak be vasuton a h.-m.-vásárhelyi polgári iskolába.

Szóval olyan tekintélyes számmal vannak a tanulók, hogy községünkben egy négy osztályú polgári iskola felállítása csak idő kérdése lehet.

E themára még vissza fogunk térni.

Tanügyi dolgok. Mindszent község közönsége az állammal 1898. évben kötött szerződése alapján arra kötelezte magát, hogy összes meglévő iskolai épületeit állami használatba adja, a belterületen pedig 3 év alatt új épületeket emel külön a fiú-, s külön a leányiskola számára. Az új helyiségek közül — bár mindkettőnek készen kellett volna már a múlt év őszén lennie, — csak a központi leányiskola készült el eddig; a fiú-iskola tervei már rég idők óta várják a miniszteri jóváhagyást; a külterületi iskolák dolga pedig még mindig vajudik: szóval sok kerékkötője van a népoktatásügy szekerének. A leányiskola fölépült végre, s a „Károly-óvoda“ szomszédságában impozáns méreteivel községünknek valóban legszebb alkotása. Az új iskolának külső szépségeit nagyban emelik a belső berendezés csinja és czélszerűsége, melyek iskolánknak igazi modern jelleget kölcsönöznek. A szegedi m. kir. államépítészeti hivatal által felülvizsgált új épületet a községi előljáróság az elmúlt héten adta át az állami elemi népiskolák gondnokságának. Az előljáróság kiküldöttei, az iskolaépítő-bizottság tagjai, a gondnokság, a tanítótanárság és nagy számu érdeklődő közönség hétfőn délelőtt 10 órakor vonultak

be a nemzeti lobogóval ékesített új épületbe, hol K o n c z Lajos községi jegyző lendületes szép beszéd kíséretében adta át az iskola kulcsait a gondnokság elnökének, kérve őt, hogy vegye a díszes épületet további állandó gondozásába, s használja azt rendeltetése céljaira akként, hogy az iskola falain belül mindenkor a tudományok, a hazafiság, béke és emberszeretet virágai nyiladozzanak. T a r y István járási főszolgabíró, a mindszenti állami elemi népiskolák gondnoksági elnöke, átvevén az iskola kulcsait, meleg szavakban mond elismerést a község képviselőtestületének a kulturális élet terén tapasztalt nagy áldozatkészségeért; köszönettel adózik az iskola építő-bizottság tagjainak fáradságot nem ismerő munkásságáért; dicsérő szavakkal emlékszik meg az épület technikai munkáját teljesített mindszenti iparosok szakértelméről és ügyességéről, s ünnepélyes ígéretet tesz arra nézve, hogy az új tanintézet anyagi és szellemi ügyeinek irányításánál a gondnokságot mindenkor a lángoló hazafiság, s egyuttal a község anyagi érdekeinek mérlegelése fogja vezetni. Egyidejűleg a gondnokság részéről átadta az iskolát M u s z i l Vilmos igazgatónak. Az átadási aktus befejeztével a gondnoksági elnök a „Polgári Kör“-ben vendégül látta a jelen voltakat. Az átadást követő napon az új iskola 8 tantermét már megtöltötték a jövőnek gyöngye és erősnemű oszlopai. Sajnálatos bizony, hogy az új iskola nagyon is szűk és kicsiny hozzá, hogy a belterület összes tanköteleseit befogadhatná. A régi épületek nagy részében tovább folyik az oktatás, sőt újabb osztályok is létesültek már a folyó tanévre, jóllehet a gondnokságnak a tanerők szaporítása iránt való fölterjesztése — egyelőre — eredménnyel nem járt. A gondnokság ugyanis hét új tanítónak kineveztetését kérte az államtól. A kinevezések nem történtek meg, a kir. tanfelügyelő értesítése szerint egyedül azért, mert a mai bomlott politikai viszonyok közepette a kormánynak költségvetése nem lévén, új tanerők alkalmazása sem lehetséges. Kilátásunk van azonban rá, hogy a helyzetnek kedvezőbb alakulásával már újévre a tanítók létszámát is kiegészíthetjük. Annál örvendetesebb dolog, hogy akadt községünkben két lelkes tanítónő, a kik önként és minden díjazás nélkül vállalkoztak arra, hogy egy-egy osztálynak vezetését magukra vállalják. V i t o s Jánosné urnő és G e l s y Vilma k. a. ily értelemben tettek ajánlatot a gondnokságnak, melynek pártolására a kir. tanfelügyelő örömmel és készséggel fogadta ajánlkozásukat. A két új tanerőnek beállítása sok bajnak veszi

nálunk elejét. A IV., V. és VI. leányosztályok a tulzsufaltság miatt egy tanítónő kezelése alatt tovább nem tarthatók. Eltekintve attól, hogy egy tanítónő három osztályt, együttesen, sikerrel egyáltalán nem taníthat, egészségi szempontból is türhetetlen, hogy egy tanteremben száznál több tanuló legyen összehalmozva.

Ezen a bajon segített Gelsy Vilma kisasszony az által, hogy az V. és VI. osztályok külön választására önként vállalkozott. A dolog természeténél fogva, még nagyobb jelentőséget kell tulajdonítanunk a Vitos Jánosné urnő ajánlatának, ki a tulságosan tömött második fiu- és leányosztályok nehéz helyzetén kíván könnyíteni az által, hogy a számfölötti fiu- és leánynövendékeket egy új vegyesosztályban önkéntesen hajlandó mindaddig tanítani, míg megfelelő számú új tanterők alkalmazása esetén újabb párhuzamos fiu- és leányosztályok létesíttetnek.

Valóban, nem tudjuk megmondani, csudálkozunk-e fölötte, vagy sajnáljuk inkább, hogy Vitos Jánosnének ezt az önzetlen, nemeslelkű ajánlkozását egyes községi képviselők kifogásolják, sőt, ha hitelt adni lehet a szóbeszédnek, még fölhasználják arra is, hogy a községi képviselőtestület közgyűlése utján tanítói működését egyenesen megakadályozzák. Ismételjük, semmi biztosat nem tudunk e dologban, s csupán hallomás alapján írjuk meg, hogy egyeseknek „erkölcsi szempontból“ lennének kifogásaik az elemi iskola második osztályának vegyessé tétele ellen! Nagyrabecsüljük az erkölcsöket, s tiszteljük mindenkinek családi és magánéletét, még inkább a közoktatásügy tisztességének védelmére irányuló törekvéseket. Azonban, bocsánatot kérünk, nagyon de nagyon helytelenítenünk kell a nálunk uralkodó rendszernek azt a tulkapását, mely a rossz korcsmárosok divatjára kiténő jó borok czégére alatt ártézi vizet árul! Ha csak mákszemnyi

igazság is volna abban, hogy az elemi iskolák vegyes osztályai erkölcsi telenségre vezetnének: a fölfedezésnek ez a dicsősége bizonyára nem váraozott volna éppen — Mindszentre! Ha az ország összes elemi és középiskoláiban, az akadémiákon és egyetemeken nincsen korlátozva a tanszabadság, mért lenne a pápánál is pápább éppen az a Mindszent község, melynek képviselői közül 90 százalék vegyes iskolában tanulta meg a betüvetés tudományát, s közülök nincs senkinek joga rá, hogy a volt régi jó tanítókat az erkölcsi telenség vádjával illethesse.

Üres szólamnál nem lehet egyéb az okoskodásnak az a másik formája sem, hogy ha mi iskolát adtunk, mért nem adott az állam nekünk tanítókat! Igaz, nincsenek tanítóink a kellő számban. De hát igaz ám az is, hogy iskoláink sincsenek. Ha majd készen lesznek összes megfelelő tanítézetek, s még akkor se kapunk tanítókat, mi is azt mondjuk: álljunk talpra akkor, s követeljük erős hangon az államtól, hogy ha mi, község, eleget tettünk szerződéses kötelezettségünknek, te állam, te is teljesítsd a magad kötelezettségét! . . . Igen, de hát az állam mire is kötelezte magát abban a bizonyos szerződésben? Jobb erről bizony nem is beszélni. Üssék meg és verdessék erősen a mellüket a szerződést kötött urak, de ismerjék be egyuttal, hogy ily nagyfontosságú ügyben felületesebb, rosszabb, hátrányosabb szerződésre az állammal az országnak egyetlen helysége se lépett, mint éppen Mindszent község! Mi csak konstatáljuk ez a tényt, de az okokat nem kutatjuk, mert ez a kutatás esetleg rossz vért is szülhetne. Szóval az a meggyöződésünk, hogy a multak hibáiért nem szabad okolni az utódokat, s a mai jószándékot nem lehet kárhozatra vinni a multak vétkeért, mert nagyon is közeli az a föltevés, hogy a féltve őrzött lóláb kilátszik a köpeny alól, s még szomorubb lenne,

ha a közvélemény arról gyöződne meg, hogy pusztán személyes okokból és személyi befolyások alapján egy erkölcsi testület kenyéririgységtől sugallva hozna bármely irányu határozatot.

Nem, uraim, ilyen dolognak előfordulnia nem szabad.

A népoktatás ügye szociális kérdés nálunk és a legközvetlenebb közérdek, mely megérdemli, hogy a tárgyaláshoz tiszta szívet, bölcs belátást és végnélküli jóakaratot vigyünk magunkkal.

Hisszük és reméljük, hogy Mindszent község képviselői azzal a jóakarattal oldják meg ezt a kérdést is, mint a mily nagy volt áldozatkészségük a tanügy terén eddig is.

Adja Isten, hogy úgy legyen!

Dicsőség

a tisztos iparnak.

Jelige: a munka nemesit.

Ki törödnék ma az iparüggyel. Ki és mi mozdítja elő a honi ipart. Tudjuk. Miként segítenek magukon az iparosok, azt is tudjuk.

Elsőrendű szükségleteinket az ipar adja. Ipar élte a mezőgazdát; az táplálja a kereskedőt, az ipar nyújt mindenféle kényelmet a vagyonos osztálynak. Az ipar van hivatva enyhíteni a társadalmi nyomort, a szociális fájdalmakat.

Épen ezért az iparügy, nemcsak az iparos osztály lét vagy nem lét kérdése, hanem fontos közzgazdasági kérdés, vagyis az egész társadalom mindennapi kenyere. Ettől függ a közzgazdasági jólét.

Tehát értsük meg egymást, midőn mi a magyar ipart pártoljuk, akkor

ságról. Nap-nap után ilyen együttlétről álmódózott éber szemmel.

Majd hazakerült a kolostorból. Jáltak hozzájuk fiatal emberek, de egyik sem volt olyan, minőt álmaiban látott.

Vagy számárságot beszéltek, vagy pedig szemtelenek voltak.

Egyszer csak eljött hozzájuk Tamási. Valami ügyes-bajos dologban hagyta ott a Bácskát. Ő is csak olyan volt, mint a többi.

Flóra bezárkozott szobájába és kinyitotta naplóját azon a lapon, hol eszményi alakját leírta. Anyja kopogtatására felzárta az ajtót. Igy látta meg édes anyja naplóját és jól összeszidta az ábrádozó lánykát.

Ilyen férfiak — mondá — nem léteznek, csak regényekben. A valóságban olyanok, mint itt látod őket.

Flóra ettől fogva lemondott az ideálokról. De egyre sirt. Tamási pedig tulhosszu ideig maradt náluk. Egy vasárnap délután pedig behívták a kisasszonyt a pipázó szobába. Ott volt édes apja, édes anyja és Tamási, ki bizalmasan mosolygott reá.

Édes apja megmondta, hogy Tamási megkérte a kezét és hozzáadják őt — punctum!

Tulajdonképen csak most vette szemügyre a völegényét. Hát biz az förtelmesen csunya. Arcza ragyás, foga fekete és pár szá bajusza mindegyik másfelé kívánczik. Keze nagy és vörös.

TARCZA.

TAMÁSIK.

Azt mondják a bácsik és nénik: Tamási Kázmér a lakodalma napján egy ezres bankót ragasztott a cigány homlokára. Egy teljes héti tartott a lakodalmi dáridó, melyen ott volt az egész vármegye valamirevaló embere, a főispántól kezdve a járási szolgabíróig.

A tamási kastély harminczhat szobája mind telve volt vendégnéppel, sőt egyes szobákban kettesével, hámasával voltak beszállásolva a vendégek, kik ugyan nem igen használták fel szállásaikat, mert a hétnek ugy éjszakáit, mint nappalaít az ivóban töltötték, melynek nemes czéljaira tamási ősi kastély egykori fogadó-terme lett átalakítva.

Ki leitta magát — azt a hajduk átvittek a másik szobába, hol kanapé, ágy, medvebőr s egyéb fejlehaltásra alkalmas tárgyak voltak elhelyezve, hogy a mámort kialudhasák az urak — de csak félig. Mert az ivásban kidőlt alak egy-két óra mulva már ott ült az asztalnál és helyet cserélt az imént kidőlttel.

Huzta szakadatlanul a felváltott cigánybanda, s a harmadik napon már a muzsika nem volt elég a társaság szórakozására, hát a leleményes házigazda egyéb mulatságról is gondoskodott.

Például a felszolgáló huszároknak egy lábbon volt csak szabad az asztal körül járni, jobban mondva: ugrálni. Azután a brugóst állították a feje tetejére és ugy kellett neki a szerszámát billegetni.

Az ujdonsült asszonyka pedig, a szép, halovány Csomosy Flóra ott ült a nász-szobájában körülvéve a sógor-, meg a nénem-asszonyoktól, kik mindenféle süteiben tálalták elébe a Tamásiak régi dicsőségét. Ő csak hallgatja ezeket a történeteket, hol igennel, hol nemmel felel; de voltaképen azt sem tudja, miről van szó. Máshol jár az esze.

Két napja már, hogy a Kárpátok közepében levő csomosi templomban kimondta a holtomiglan-holtodiglant. Aztán azonnal vonatra ültek, alig volt ideje elbucszuzni övétől. Itt már váia őket a társaság. Hamarosan visszavonult szobájába és azóta itt ül az ujdonsült rokonok körében és hallgatja együgyü beszédüket.

Másképp képzeite nászét, Lelke viszaszaszt a multba, a kolostor szürke falai közé, hol jószágos apáczák nevelték. Esténkint, ha bezárkozott szobájába, odaült az ablakhoz, s lelki szemei előit megjelent a Jövő káprázatos alakja.

Jött érte egy deli ifju, ki elvitte magával. Vitte messze, messze vidékre, egy ódon kastélyba, hol szépen egymásnak éltek. A holdvilágos szobában egymás mellett ültek és meséltek, regéltek szerelemről, boldog-

nemcsak egyszerű emberbaráti kötelességet végeztünk az iparos osztály iránt, hanem lerójuk a legfőbb és a legszebb polgári kötelesség adóját a magyar nemzeti jólét iránt.

Ezen tételt bővebben magyarázni és bizonyítani nem szükséges.

E sorok írója már akkor is így gondalkozott, mikor 10 esztendővel ezelőtt először volt alkalma Mindszenti község közgazdasági viszonyait tanulmányozni. Ezen tanulmányának részbeni eredménye gyanánt írta meg e sorok írója közkezen forgó könyvében a következőket*):

„Emeljük önérzetét, tekintélyét biztosítsunk társadalmi elismerést, politikai szabadságot s minden emberi jogot a kisiparosnak. Tartsuk szentnek azokat a kőrges kezeket, melyek a honi ipar fejlesztése által emelik az ország vagyonsodását és anyagi jólétét. Minden közgazdasági ág (földmívelés, ipar, kereskedelem) egyenlően szükséges, egyenlően hasznos, egyenlően fiztetésre méltó foglalkozás. Ne ijesztgetésképen említsük az ipart fiainknak, a rossz tanulónak: „suszterinasnak adlak, snájder lesz belőled“ stb., hanem magyarázzuk meg a gyermeknek, hogy mit jelent a magyar ipar s tegyük fogékonnyá a magyar ipar fontossága iránt. Magyarázandó, hogy a magyar földmívelés egymaga, ha bármily intenzíve gazdálkodik: még az állami szervezetet se tudná föntartani, még kevésbé a társadalmat. Ellenben az ipar-termelés és jövedelme a végtelenségig fokozható s a nagy állami feladatoknak, a magasztos célokknak, az anyagi és szellemi jólét

*) „Pörzsa ellen.“ Írta: dr. Orbán. Megjelent Grill Károly es. és kir. udvari szállító könyvkereskedésében.

De a lány eszébe jutottak anyja szavai: „A férfiak mind olyanok, mint itt látod őket.“ Neki hát akkor mindegy Péter-e vagy Pál. Legyen hát Tamási Kázmér. Maga se tudta jóformán, hogyan történt, de rövidesen megvolt az esküvő és most itt találja magát a Tamási kastélyban.

Judit néni épp most fejezte be Tamási Gergely hősi életét és halálát, miből ugyan a társaság nem igen sokat hallott már, mivel valamennyiöket elnyomta az álom és sorjában bóbiskoltak.

— Hát bizony, édes hugomasszony, — fejezi be nagy sóhajtások között Judit néni, ilyenek voltak a Tamásiak mind. Bátrak és erősek. Kázmér is ilyen; megfékez egyedül egy bikát.

A kis éjszakai szellő a mulatozók zaját kergeti föl hozzájuk, — muzsikaszó, kurjongatás, pohárcsengés összevisszasága üti meg fülüket.

Flóra nem szól semmit, csak fájdalomosan néz Judit néniére. Ez megértve e pillantást, igyekezik vigasztalni őt:

— Hja, hja, ez is Tamási-szokás. Így tett az apja is. Lakodalomkor hét vármegyére szóló dáridót csapott. De nem baj édes hugocskám. Egész télen át eleget lesztek egymás mellett.

(Folyt. köv.)

biztosításának, a szocialis kérdések kielégítésének az ipar hatalmas támasza.“

Szabad legyen továbbá a gyöngébbek kedvéért megjegyezni, hogy miben áll a magyar ipar fontossága, társadalmilag, egyénileg, a jólét, a közművelődés s a szellemi szabadság szempontjából.

Méltóztassék elképzelni, ha holnap reggel arra virradnánk, hogy az iparnak minden terméke eltűnne a föld színéről: akkor visszafejlődne az emberiség az ókori műveletlen állapotához. Nem volna se ház, se lakás, se ruha, se házi berendezés, sem az emberi kényelemre szolgáló száz meg száz más iparcikk. Építőipar kőműves, ács, asztalos, lakatos, gépész, üveg ipar nélkül oduba kellene rejtőzni; czipész, szabó, grand maison, marsand des modes, confectiók nélkül, Ádám és Éva fügefá levelére szorulnánk. Bor, sör, szeszipar, kutak és ártézi források nélkül az árok szélére kellene lehasalni egy korty italért.

Nyereg alatt kellene megpuhítani a pecsenyét. Vadászat, halászat és állattenyésztés pótolná az étkezéssel kapcsolatos ipart. Alig közben, hajléktalanul járnánk.

Nem folytatjuk tovább e fejtegetéseket. Mindnyájan tudjuk és mindnyájan ismerjük az ipar nagy horderejét, annak művelődését és hivatását. Ezért tartjuk az ipart a közgazdaság mindennapi kenyerének.

Mind a mellett valljuk meg őszintén, kevesen vagyunk, kik az iparos osztályt meg tudjuk becsülni, úgy, a mint azt megérdemli.

Adósa maradni az iparosnak, lezorítani az iparos véres verejtékkel kiérdemelt munkadíját, vagy mellőzni a magyar iparost s a helyett idegen selejtes ipart pártolni; tulajdonatni az iparost; társadalmilag levérni az iparost stb., mind ezek oly támaszok, melyek ellen az iparos osztálynak védekezni kell.

Védekezni pedig csak úgy tud az iparos osztály, ha szervezkedik. Ipartestületet alakít.

Védekezni kell az iparos osztálynak önmaga ellen is.

Védekeznie kell a kontárok ellen, védekezni a tisztességtelen verseny ellen, védekezni a mostoha gazdasági viszonyok ellen.

Bármiként vélekedjenek az egyes iparosok, magukra hagyatva, elárulva, senki sem lesz képes a saját érdekét úgy előmozdítani, mint azt egy jól szervezett ipartestület keretében tehetné.

De legyen ám ezen ipartestület jól szervezve. Ne csak egy ipartestületi adót teremtsenek, hanem legyen ezen testület méltó arra, hogy mint hivatalos ipartestület, belső szervezétének tekintélyével és nagyságával föladata magaslatán álljon, a mikor fölöttes hatóságához vagy illetékes miniszteréhez fordul jogorvoslatért.

Szép föladatát úgy töltheti be, ha tisztán törvényes alapra helyezkedik s betartja, mit a §-ok előírnak. Nevezetesen előmozdítja az iparos érdekeit. Gondoskodnak az iparos hitel ügyeinek rendezéséről. Betartjuk az önkormányzat szabályait. Önmaguk intézik sorsukat. Szervezik az iparosok nyugdíját öregség és munkaképtelenség esetére, a betegsegélyző pénztárt. Nevelik és tanítják a jövő iparos nemzedéket.

Ily alapon képesek lesznek az iparosok hazafias missziót teljesíteni a „Mindszenti ipartestület“ keretében; képesek lesznek a maguk tehetsége szerint a nemzeti vagyonsodást s azzal együtt a nemzet anyagi és szellemi önállóságát, függetlenségét és szabadságát hazafiasan szolgálni.

Anyagi jóléttel együtt jár a jó mód, a szellemi függetlenség. Ebben gyökerezik egy erős, izmos, életképes polgári osztály, mely fönt tudja tartani a nemzetet, mint a dózó vagyonos polgár, szellemi nagyságot és dicsőséget hoz, mint bátor és elégedett jellem a magyar nemzetnek.

S minden körülmény között reményteljes bizalommal tekinthet az egész nemzet ezen föntartó elemre, ha nagy idők állanak be.

Miként lehet újabb adóteher nélkül ipartestületet alakítani, szervezni és föntartani. Miként lehet az ipartestületbe nem való nem iparost, tehát idegen befolyást távol tartani. Végül miként lehetne a szocialis igények méltányos fölkarolását, egy külön szakosztály keretében előmozdítani: mind ezen kérdések a részletekhez tartoznak.

Vegyések.

— Községi közgyűlés. Mindszent község képviselőtestülete f. hó 21-én, holnap, közgyűlést tart.

— Színészet. Kallós József színigazgató 18 tagból álló színtársulatával f. hó 26-án Bertók János vendéglői helyiségében megkezdte színi előadásait. Az érdekes színtársulat pártolására felhívjuk olvasóink figyelmét.

— Dr. Kibédi Dósa István. Ernyedetlen szorgalom, vasakarat s kitartás meghozza gyümölcsét. Járásunk közigazgatási gyakorlata, mindnyájunk Pistukája, alig pár hónapja tette le a jogi vizsgálatot kitünő sikerrel, s a nagyörekvésű, ambiciózus fiatal embert nem hagyta nyugodni a tudomány-szomj, — éjjelt nappallá téve, — folyó hó 17-én ismét kitünő eredménnyel az államtudományok doktorává avattatott. Pályafutásában szerencsét és áldást kérünk a mindenhatótól zseniális Pistukánkra.

— Halálozás. Geigner Lipót köztisztviselőben álló polgártársunkat súlyos csapás érte. Édesanyja: özvegy Geigner Józsefné született Szekula Eleonóra folyó hó 14-én 94 éves korában Hódmező-Vásárhelyen meghalt. A hosszú kort ért matrónát a

város egész közönsége tisztelettel övezte körül. Balassa Ármin dr., a „Szeged és Vidéke“ felelős szerkesztője nagyanyját, Szekula Gyula, a kassa-oderbergi vasút főfelügyelője és Szekula Ákos, az Adria biztosító-társaság erdélyrészi főfelügyelője pedig nagynénjüket gyászolják az elhunyt urasszonyban. A temetés kedden délután 4 órakor volt a hódmezővásárhelyi zsidó templom udvaráról.

— **Ellenőrzési szemlék.** A honvédség részéről október hó 1., 2. és 3-án Mindszenten a község házában reggel 9 órakor kezdődve, még pedig: 1-én a mindszentiekre, 2-án a szegváriakra, 3-án a derekegyházi, nagymágocsi, magyartési és fábiánsebestyéniekre nézve ugyancsak Mindszenten. A népfelkelők részéről október 12-én a mindszentiek reggel 8 órakor kezdődőleg a község házában. 13-án pedig a járás többi községeire nézve Szegvár község közházánál ejtetik meg a szemle, s végül a közös hadseregbeli katonákra nézve a mindszentiek 21-én, a szegváriak 22-én, a nagymágocsiak 23-án, a derekegyházi, magyartési és fábiánsebestyéniek 24-én kötelesek Mindszent község közházánál reggel 9 órakor megjelenni.

— **Ragadós száj- és körömfájás.** Községünkben uralgó száj- és körömfájás szűnő félben van. 90 darab beteg tehát közül ma már 80 darab gyógyult meg. Szorgalmas gyógykezelés s a fertőtlenítés megajtése után 10—14 nap múlva a zárlat feloldása várható. E helyen felhívjuk a közönség figyelmét arra nézve, hogy azon istállóknál, hol betegek voltak, csak a kellő kitakarítás, kimeszelés után lesznek feloldhatók, s a csorda kihajtása azután lesz fogatosítható.

— **Betörők.** Mi közben Keresztes Ferencz vendéglőjében vigan folyt a poharazás a megnyitó vacsora alkalmával, ma egy hete éjszaka vigan folytatták hasznos munkájukat a betörő urak és asszonyok is. Elekes Pál házából 6 párna, egy vég vászon, egy szörkendő, egy derékalj és 34 korona készpénz, Gémes Istvántól pedig 10 párna, 6 asztalkendő, egy asztalterítő, 6 törülköző, egy férfikabát, 2 dunna és 2 ágyterítő vándoroltak a készen álló kocsikra. Az üzlet azonban csak részben sikerülhetett, mert a megkárosítottak üldözőbe fogták a zsványokat, a kik csak úgy birtak menekülni, hogy lehányták kocsijukról a rablott tárgyakat, s míg az üldözők azokat összeszedték, az éj homájában Szegvár felé eliramodtak. A csendőrség és rendőrség nyomozza az ismeretlen betörőket.

— **Gyönyörű ajándék jut mindazoknak teljesen ingyen és bérmentetlenül, a kik az Egyetértés politikai napilap előfizetőinek díszes sorába lépnek.** Ez az ajándék egy értékes díszmű, a melynek egyetlen művelt magyar könyvtárából se szabad hiányoznia. A munka Rákóczy-korszak ismertetése lesz írásban és képből, hivatott írók és ihletett művészek alkotásában hű tükre Magyarország legszebb és legdicsebb korszakának. A pompás díszművet karácsony ünnepére minden egyes előfizetőjének megküldi az Egyetértés, s ezenfelül az előfizető a legjobb, legterjedelmesebb és legmagyarabb újságot kapja naponként. A küzdelem nehéz napjaiban ez a sajtó híven kitartott a harcászok mellett, s míg egy felől buzdította és bátorította a küzdőket, másfelől megnyerte számára a felbresztett közvéleményt, a melynek vezetője és szószólója lett. Az Egyetértés mindezek

felül a legterjedelmesebb és legjobban értesült magyar újság. Az Egyetértés előfizetési ára egy hónapra 1 forint 80 kr. s előfizetni lehet a kiadóhivatalban, Budapest, Vármegye utca 11. szám.

— **A „Magyar Szó“** a tiszta magyar szabadságvágy és a nemzeti eszme lapja, melynek hazafias szellemével a mostani súlyos válságban oly nagy és nemes hivatást teljesít, a mely kiemeli a többi lapok közül. Nap-nap után honszeretettől és meggyőződés melegétől izzó cikkekben kél nemcsak a nemzeti jogok védelmére, úgy katonai, mint gazdasági téren, hanem kegyetlenül ostromozza a nemzet külső és belső ellenségeit, a kik egyéni becsvágyból vagy más érdekből akadályozzák a nemzeti jogok érvényesülését s a nemzeti érdekek kielégítését. Legutóbbi időben egy nagy történelmi sikere volt, melyet jó barát és ellenség egyaránt elismerő: akkor ugyanis, a mikor az egész parlament a bánnak leszerelt minden eredmény nélkül, serkentő, feddő vészkiáltásaival újra talpra állította a nemzet a nemzeti küzdelmet. Ha lesz valami érdeme a felújított obstrukciónak — és biztosan lesz, — a „Magyar Szónak“ is kell, hogy jusson az érdem borostyánából. A mi más lapoktól a jelen viszonyok között megkülönbözteti, ez többek között az, hogy folyton napirenden tartja a gazdasági önállóság kérdéséről követele, hogy a nemzeti követelmények mellé kenyeret is adjanak a súlyos gazdasági helyzetben sanyalódó nemzetnek. Szinte nap-nap után lerántja a leplet a nemzetiségű üzelmekről és az 1848. XXII. t.-cz. végrehajtását szorgalmazva máris nagy és szép eredményeket ért el. Ha még megemlítjük, hogy a „Magyar Szó“ mindig bátor gyakran vakmerő szószólója, minden igaz ügynek, akár társadalmi, akár művészeti, akár tudományos téren és gyors, pontos, megbízható értesüléseivel a legnagyobb igényeket is kielégítheti, — elmondottuk mindazt, a mi e hazafias újság rövid jellemzésére elmondandó. A „Magyar Szó“ előfizetési ára egy évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy hónapra 2 kor. 40 fillér. Egyes szám ára 8 fill., vidéken 10 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Andrassy-ut 48.

Felelősszerkesztő és kiadótulajdonos:
Weisz Ignác.

Meghívás.

„SZEGVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR FELSZÁMOLÁSBAN“ 1903. évi október hó 11-ik napján délelőtt 10 órakor volt helyiségében

felszámoló közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívattak.

TÁRGYAK:

1. Felszámoló bizottság jelentése.
2. Záróméleg előterjesztése a felügyelőbizottság jelentésével, s a felmentvény megszavazása.
3. Költségelőirányzat.
4. Kérvények és indítványok tár-

Nyomatott Weisz Ignác könyvnyomdájában.

gyalása, melyek a közgyűlést 8 nappal megelőzőleg adattak be.

5. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag választása. Szegváron, 1903. szeptember 6.

BERÉNYI LÁSZLÓ,
elnök.

Kivonat az alapszabályokból:

22. §. A közgyűlésen csak oly részvényes vehet részt, ki részvényeinek, vagy az erről szóló zálogjegyeinek az intézet hivatalában felmutatása mellett igazolványát, a közgyűlés előtti nap d. e. 12 órájáig már megszerezte: s részvényeit a rendkívüli közgyűlés előtt pedig 30 nappal a saját nevére jegyzetten átíratta.

23. §. A szavazati jog személyesen, vagy törvényesen meghatalmazott részvényes társ, kiskorúaknál pedig a törvényes gyám által gyakoroltatik.

Csongrádvármegye tiszántúli járás főszolgabirójától.

Ad. 1880/1903. szám.

Pályázati hirdetmény.

Csongrádvármegye tiszántúli járásához tartozó **Derekegyháza** községben évi 800 korona törzsfizetéssel és 300 korona lakbérilletményrel rendszeresített **községi állatorvosi állásra** pályázatot hirdetek, s felhívom az állást elnyerni szándékozókat, hogy szabályszerű módon fölszerelt pályázati kérvényeiket hozzám folyó évi október hó 2-ig bezárólag annyival is inkább nyujtsák be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választást október hó 3-án fogom Derekegyháza községben megtartani.

Mindszent, 1903. szeptember 2.

TARY ISTVÁN,
főszolgabíró.

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint péküzletemben minden minőségű

LISZTET

a beszerzési árhoz csak a költséget számítva, árusítok.

Egy próba vásárlás által a n. é. közönség teljes meggyőződést szerezhet lisztem első rendű voltáról.

Becsés pártfogást kér

WEISZ PÁL,
pék.

Salánki József

szegvári lakosnak Kossuth-téren lévő háza, mely vendéglői célra kiválóan alkalmas — kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó.

Értekezhetni Orosz János községi jegyzővel Szegváron. 1—3